

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5OboE/140/2013
Identifikačné číslo spisu:	2608207565
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Darina Ličková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:2608207565.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti povinnému P. L., nar. XX. L. XXXX, K., o vymoženie 690,43 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Senica pod sp. zn. 3 Er 542/2008, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 31. mája 2013, č. k. 11 CoE 99/2013-42 a o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 31. mája 2013, č. k. 11 CoE 99/2013-42, takto

rozhodol:

Konanie o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 31. mája 2013, č. k. 11 CoE 99/2013-42, v časti týkajúcej sa zamietnutia návrhu na prerušenie konania, zastavuje.

Návrh oprávneného na prerušenie do volacieho konania sa z a m i e t a .

Dovolanie oprávneného sa odmieta.

Povinnému sa náhrada trov dovolacieho a odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Senica poveril súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu na základe rozhodcovského rozsudku zo 6. mája 2008 sp. zn. SR 03595/2008 Stáleho rozhodcovského súdu, ktorý zriadila Slovenská rozhodcovská, a. s. (ďalej len „označený rozhodcovský rozsudok“).

Okresný súd Senica uznesením zo 17. septembra 2012, č. k. 3 Er 542/2008-21, zastavil exekúciu a uložil oprávnenému povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi JUDr. Rudolfovi Krutému náhradu trov exekúcie v sume 40,-- eur do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia. Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 57 ods. 2 Exekučného poriadku; § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“); § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka; § 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch; Smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách z 5. apríla 1993 (ďalej len „Smernica Rady 93/13/EHS“); § 53 ods. 1, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka; § 200 ods. 2, § 203 ods. 1 Exekučného poriadku; vyhláškou č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov a vecne prvostupňový súd vychádzal z toho, že v zmysle ust. § 45 ods. 1, 2 ZoRK má súd právo preveriť a vecne posúdiť rozhodcovský

rozsudok ako exekučný titul aj z toho hľadiska, či plnenie uložené rozsudkom je dovolené a zároveň či nie je v rozpore s dobrými mravmi. Súd pritom dospel k záveru, že pokiaľ ide o prejednanie a rozhodnutie veci samej rozhodcovským súdom - rozhodcom na základe rozhodcovskej doložky obsiahnutej v spotrebiteľskej zmluve, resp. vo všeobecných obchodných podmienkach ako súčasť tejto zmluvy, zaväzuje exekučný titul povinného na plnenie, ktoré právom dovolené nie je. Medzi účastníkmi došlo uzavretím Zmluvy o úvere dňa 14. augusta 2007 k uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy, a preto s prihliadnutím na ust. § 53 a nasledujúce Občianskeho zákonníka nevyžaduje od povinného ako od spotrebiteľa, aby prípadné spory s oprávneným riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, a teda, či táto rozhodcovská doložka nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovská doložka, ktorá mala v danom konaní založiť legitimitu pre exekučný titul, znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak by v konaní vystupoval na strane žalovaného. Už túto skutočnosť súd považoval za neprijateľnú podmienku v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej súčasť s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým zmluvným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolal dodávateľ. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel súd k záveru, že rozhodcovská doložka je neprijateľná, pretože spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovská doložka je neprijateľná, pretože nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná a núti spotrebiteľa neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu a vzdať sa ústavného práva na spravodlivý proces. Pretože neprijateľná rozhodcovská doložka sa priech dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom, súd exekučné konanie zastavil. O náhrade trov exekúcie súd rozhodol podľa § 200 ods. 2 a § 203 ods. 1 Exekučného poriadku a v zmysle ust. § 14 ods. 1 vyhlášky č. 288/1995 Z. z. priznal exekútorovi trovy exekúcie vo výške 33,19 eur + 20% DPH vo výške 6,64 eur, čo spolu po zaokrúhlení predstavuje sumu 40,-- eur.

Na odvolanie oprávneného vec prejednal Krajský súd v Trnave ako súd odvolací. Po preskúmaní napadnutého uznesenia rozhodol uznesením z 31. mája 2013, č. k. 11 CoE 99/2013-42 tak, že návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol, napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil a povinnému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Odvolací súd poukázal na to, že prvostupňový súd vec správne právne posúdil, správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. Odvolací súd sa s jeho závermi plne stotožnil s použitím ustanovenia § 219 ods. 2 O. s. p. sa obmedzil už len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, na ktoré v podrobnostiach odkázal.

Odvolací súd v uznesení poukázal na ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku; ust. § 45 ZoRK; ust. § 159 O. s. p.; na niektoré rozhodnutia Súdneho dvora (napríklad vo veci C-240/98 až C-244/98 Océano Group Editorial a Salvat Editores, vo veci C-168/05 Mostaza Cláro, vec C-243/08 Pannon GSM a vec C-40/08 Asturcom Telecomunicaciones) a na Smernicu Rady 93/13/EHS. Odvolací súd uzavrel, že exekučný súd je oprávnený i povinný, a to už v štádiu rozhodovania o žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ale i neskôr ex offo - z úradnej povinnosti skúmať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje povinného na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené, alebo odporuje dobrým mravom.

Odvolací súd mal za to, že z formy a obsahu zmluvy o úvere je zrejmé, že sa jedná o tzv. „formulárovú“ zmluvu, ktorej predtlač formulára mal oprávnený už vopred pripravenú a dopisoval do nej iba konkrétne údaje, týkajúce sa povinného, pričom povinný obsah tejto zmluvy najmä v časti všeobecných podmienok žiadnym podstatným spôsobom nemohol ovplyvniť ani neovplyvnil. Rozhodcovská doložka teda nesporne nebola individuálne dojednaná. Poukázal na ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka; ust. § 23a zákona č. 634/1992 Zb. v znení od 25. novembra 2004 a uzavrel, že všeobecné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka je nevyhnutné aplikovať i na spotrebiteľské zmluvy, ako sú definované v cit. ust. § 23a Zákona o ochrane spotrebiteľa č. 634/1992 Zb. Námitka odvolateľa, že § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka nie je možné aplikovať na daný právny

vzťah, s poukazom na vyššie uvedené preto neobstojí. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

Odvolací súd berúc zreteľ na požiadavku Európskej únie na ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, podrobil kontrole rozhodcovskú doložku a tu dospel k súladnému záveru so súdom prvého stupňa, že predmetná rozhodcovská doložka, s poukazom na argumentáciu prvostupňového súdu, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na ust. § 53 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 Občianskeho zákonníka; čl. 1 písm. q/, čl. 2 písm. a/, čl. 3 ods. 1 a ods. 2 Smernice Rady 93/13/EHS; na rozsudok z 27. júna 2000 vo veci navrhovateľa Océano Grupo Editorial SA; rozhodnutie Ústavného súdu SR IV.ÚS 55/2011 z 24. februára 2011; rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 146/2011 a na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 1/2012.

Predmetná rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, a preto je neplatná. Keďže medzi zmluvnými stranami nebola platne uzavretá rozhodcovská zmluva v zmysle § 3 a nasledujúcich ZoRK, nebola tak založená ani právomoc rozhodcovského súdu v danej veci konať a rozhodnúť. Rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý bol predložený ako exekučný titul, je preto právne neúčinný, nulitný, neschopný vyvolať právne následky a preto nie je spôsobilým exekučným titulom v zmysle ust. § 41 Exekučného poriadku a výkon exekúcie na jeho podklade je nepripustný (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3M Cdo 20/2008). Ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok rozhodcu alebo rozhodcovského súdu, ktorý svoju právomoc odvodzoval z neprijateľnej rozhodcovskej zmluvy (§ 39, § 53 ods. 5, § 45 ods. 1 písm. c/ ods. 2 ZoRK), súd exekúciu v celom rozsahu v zmysle ust. § 57 ods. 2 Exekučného poriadku zastaví.

O trovách exekúcie rozhodol súd prvého stupňa správne, keď na ich zaplatenie zaviazal oprávneného, trovy exekúcie určil v správnej výške.

Odvolací súd ďalej uviedol, že nepovažoval za potrebné exekučné konanie prerušiť z dôvodu, že by vyhovel návrhu oprávneného a požiadal Súdny dvor ES o rozhodnutie o predbežnej otázke výkladu primárneho a sekundárneho únieového práva tak, ako to požadoval oprávnený podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. K dôvodom, pre ktoré odvolací súd nepovažoval za potrebné konanie prerušiť, sa odvolací súd podrobne vyjadril v odôvodnení uznesenia.

Rovnako odvolací súd zamietol návrh oprávneného na prerušenie predmetného konania v zmysle § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. s tým, že by mal podať Ústavnému súdu SR návrh na konanie o súlade § 44 ods. 2 veta prvá a druhá Exekučného poriadku s čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky, a to pre rozpor s princípom právnej istoty a princípom ochrany dôvery všetkých subjektov práva v právny poriadok.

Podľa odvolacieho súdu ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku zakladá zodpovednosť exekučného súdu za vykonanie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože vydanie musí byť výsledkom náležitého preskúmania jednak exekučného titulu, jednak žiadosti o vydanie poverenia a návrhu na vykonanie exekúcie, a to z hľadiska ich súladu so zákonom - teda zákonmi všeobecne, a to práve za účelom ochrany práv na exekúciu zúčastnených osôb, a to zo strany nezávislého a nestranného súdu. V zverení takejto právomoci súdu, odvolací súd nevidí žiaden rozpor alebo nesúlad § 44 ods. 2 veta prvá a druhá Exekučného poriadku s čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy SR. Opätovné preskúmanie prípustnosti exekúcie, proti čomu oprávnený namieta, pritom umožňuje nielen § 44 ods. 2, ale ust. § 57 ods. 1 písm. g/ v spojení s § 58 ods. 1 Exekučného poriadku. Keďže odvolací súd nedospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis (v danom prípade konkrétne § 44 ods. 2 veta prvá a druhá Exekučného poriadku), ktorý sa týka danej veci, je v rozpore s Ústavou, neboli ani splnené podmienky, aby konanie podľa návrhu oprávneného v zmysle § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. prerušil a postúpil Ústavnému súdu návrh na zaujatie stanoviska. Súd preto i tento návrh oprávneného na prerušenie daného konania

zamietol.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že: súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. a/ O. s. p.), v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. d/ O. s. p.), sa nepodal návrh na začatie konanie, hoci podľa zákona bol potrebný (ust. § 241 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. e/ O. s. p.), súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. f/ O. s. p.), konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonával náležité dokazovanie (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Na základe právnej argumentácie, uvedenej v dovolaní, oprávnený navrhuje, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a keďže rovnakými vadami je postihnuté aj rozhodnutie prvostupňového súdu žiada, aby dovolací súd v celom rozsahu zrušil aj uznesenie prvostupňového súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a v prípade úspechu bola oprávnenému priznaná náhrada trov dovolacieho konania. Oprávnený tiež navrhol, aby súd prerušil konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243c O. s. p. a Súdnemu dvoru EÚ na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ predložil prejudiciálne otázky v znení, aký je uvedený v dovolaní. Oprávnený tiež navrhol, aby dovolací súd postupoval podľa ust. § 243 O. s. p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu v Trnave z 31. mája 2013, sp. zn. 11 CoE 99/2013, a to so zreteľom na uvedenú právnu argumentáciu a najmä skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie vykazuje tak závažné právne nedostatky, že jeho výkon v prostredí právneho štátu je vylúčený.

Proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený aj odvolanie v časti, ktorou dovolací súd zamietol jeho návrh na prerušenie konania podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ. Svoje odvolanie odôvodnil predovšetkým tým, že súd mu svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom podľa § 205 ods. 2 písm. a/ a § 221 ods. 1 písm. d/ O. s. p., že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p., keď súd nesprávne interpretoval a aplikoval ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v spojení s ustanovením § 36 ods. 5 Exekučného poriadku. Zdôraznil tiež, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok odôvodnenia, a že v ňom bol nesprávne poučený o nemožnosti napadnúť odvolaním výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Za týchto okolností je napadnuté rozhodnutie svojvoľné, arbitrárne, porušujúce jeho ústavné právo vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Ústavy SR, ako aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie v označenom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

Povinný sa k dovolaniu a odvolaniu oprávneného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 31. mája 2013 č. k. 11 CoE 99/2013-42 v časti o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

Oprávnený v procesnom postavení, v ktorom sa nachádza v preskúmvanej veci, bol už účastníkom konania vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných konaniach pred najvyšším súdom, v ktorých - tak, ako aj v tomto prípade - podal odvolanie proti rozhodnutiu krajského súdu; najvyšší súd konanie o jeho odvolaniach v týchto veciach zastavil (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu zo 14. marca sp. zn. 3 Cdo 28/2013 a sp. zn. 3 Cdo 24/2013, ako aj z 25. marca 2013 sp. zn. 3 Co 7/2013) s tým, že a)

odvolaním možno napadnúť len rozhodnutie súdu prvého stupňa, b) rozhodnutie krajského súdu, ktorým bol v odvolacom konaní zamietnutý návrh na prerušenie konania, a ktorým bolo potvrdené odvolaním napadnuté rozhodnutie, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa (ale je rozhodnutím odvolacieho súdu) a c) najvyšší súd na rozhodnutie o odvolaní smerujúcom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je funkčne príslušný (§ 9 ods. 1 a 2 O. s. p. a § 10 ods. 1 a 2 O. s. p.). Najvyšší súd na uvedené rozhodnutia v podrobnostiach poukazuje s tým, že aj v preskúmvanej veci sa stotožňuje s právnymi závermi v nich vyjadrenými.

Vzhľadom na to, že funkčná príslušnosť najvyššieho súdu na prejednanie odvolania oprávneného nie je daná, najvyšší súd konanie o odvolaní zastavil (§ 103 a § 104 ods. 1 O. s. p.).

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 31. mája 2013 č. k. 11 CoE 99/2013-42 podal včas oprávnený, zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., skúmal, či je dôvodný jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia zo 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, z 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 76/2013 a z 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 34/2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

V danom prípade sa síce v dovolaní napadnutých rozhodnutiach spomína aj Smernica, z určujúceho hľadiska išlo, ale zo strany súdov nižších stupňov o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka a Exekučného poriadku). Najvyšší súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

V ďalšom najvyšší súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaniím možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., oprávneným napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávneného preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahu rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 28. februára 2013 sp. zn. 2 Cdo 17/2013, z 30. apríla 2013 sp. zn. 2 ECdo 16/2013, z 24. mája 2013 sp. zn. 2 ECdo 90/2013, z 26. júna 2013 sp. zn. 2 Cdo 7/2013, z 26. júla 2013 sp. zn. 2 ECdo 63/2013, z 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 58/2013, 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 76/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 34/2013, 6. augusta 2013 sp. zn. 3 Cdo 2/2013 a 6. augusta 2013 sp. zn. 3 Cdo 45/2013 a

konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná, iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 1. februára 2012 sp. zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012).

Ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania - nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie.

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami, vyplývajúcimi zo spisu.

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonával na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne - teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného - môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania.

Ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zastavením exekúcie sa neodopiera právo na výkon rozhodnutia a neznemožňuje oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.); pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

Tieto právne závery zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Najvyšší súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka - z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov - je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

Nedôvodnou je i námietka oprávneného, že mu súdy svojím postupom odňali možnosť konať pred súdom, keďže nebolo nariadené v zmysle § 57 ods. 5 Exekučného poriadku ústne pojednávanie. Toto ustanovenie však (účinné od 9. augusta 2012 do 31. decembra 2012) ustanovovalo povinnosť nariadiť pojednávanie iba v prípadoch zastavenia exekúcie v zmysle § 57 ods. 1 písm. g/ a k/. Ako vyplýva z rozhodnutia exekučného súdu, tento exekúciu zastavil podľa ustanovenia § 57 ods. 2 Exekučného poriadku, a teda exekúciu zastavil, pretože to vyplývalo z ustanovení tohto alebo osobitného zákona. Najvyšší súd Slovenskej republiky dodáva, že aj keby sa jednalo o prípad zastavenia exekúcie podľa ustanovenia § 57 ods. 1 písm. g/ a k/ Exekučného poriadku (ako to tvrdil oprávnený v dovolaní), so zreteľom na účinnosť ustanovenia § 57 ods. 5 Exekučného poriadku (iba do 31. decembra 2012), nebolo by možné (vo vytýkanom smere) dosiahnuť žiadnu nápravu ani zrušením dovolaním napadnutého

rozhodnutia. Uvedené vyplýva zo skutočnosti, že dané ustanovenie je svojím charakterom procesné a na rozdiel od hmotného práva platí zásada, že v prípade procesných predpisov sa postupuje podľa procesných predpisov účinných v čase úkonov súdu. Z uvedeného vyplýva, že aj v prípade zrušenia rozhodnutí odvolacieho aj prvostupňového súdu, by tieto neboli povinné nariadiť vo veci ústne pojednávanie, pretože ust. § 57 ods. 5 Exekučného poriadku už nie je účinné.

Je potrebné ešte k argumentácii oprávneného uviesť, že už súd prvého stupňa konštatoval neprijateľnosť rozhodcovskej doložky a povinný v ďalšom konaní pri vedomí tohto záveru súdu o neprijateľnosti podmienky (z rozhodnutia súdu prvého stupňa) nevyjadril vôľu, že si nepraje, aby bolo vylúčené jej uplatnenie, čím by vlastne vyslovil súhlas s dotknutou zmluvnou podmienkou. Odvolací súd pri zistení totožného záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky ako súd prvého stupňa mohol ex offo vyvodzovať dôsledky tohto zistenia. Oprávnený i povinný mali v konaní tak pred súdom prvého i druhého stupňa možnosť oboznámiť sa s obsahom spisu, avšak najneskôr z rozhodnutia súdu prvého stupňa už mali vedomosť o tom, že v konaní sa posudzuje otázka formálnej i materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu (čo je napokon exekučný súd povinný), a že v rámci tohto posudzovania sa skúma prijateľnosť rozhodcovskej doložky, od ktorej odvodzoval rozhodcovský súd svoju právomoc na rozhodnutie veci rozhodcovským rozsudkom, ktorý bol predložený v tomto konaní ako exekučný titul. Oprávnený zaujal stanovisko k právnemu záveru súdu prvého stupňa o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky v podanom odvolaní. Legitímne teda mohol očakávať v odvolacom konaní otváranie otázky prijateľnosti rozhodcovskej doložky, ale napokon aj v prvostupňovom konaní, pretože exekučný súd je povinný skúmať vykonateľnosť exekučného titulu (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku) a taktiež je aj bez návrhu povinný zastaviť exekúciu, prebiehajúcu na základe tuzemského rozhodcovského rozsudku, ak zistí v rozhodcovskom konaní také vady, výsledkom ktorých je, že rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom (§ 45 ods. 2 ZoRK).

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutia. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Námetka oprávneného, týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutí súdov oboch stupňov, rovnako nie je dôvodná.

K námietke oprávneného, že slovenský preklad Smernice Rady 93/13/EHS nie je správny, najvyšší súd uvádza, že až do nadobudnutia účinnosti nariadenia Rady č. 216/2013 o 7. marca 2013 o elektronickom uverejňovaní Úradného vestníka Európskej únie je právne záväznou jeho písomná podoba, ktorej vyhotovenia v slovenskom jazyku zabezpečuje Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (§ 3 zákona č. 416/2004 Z. z. o úradnom vestníku Európskej únie).

Oprávneným namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí (R 111/1998 a tiež III. ÚS 551/2012) a nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorých tieto rozhodnutia spočívajú (R 54/2012), nie sú vady konania v zmysle § 237 O. s. p. a prípustnosť dovolania nezakladajú.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania, tvrdených oprávneným, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O. s. p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávneného podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd však nepriznal povinnému náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania, pretože povinný návrh na jej priznanie nepodal (§ 151 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.